Οικογένεια - Θρησκεία – Πατρίς: Ας κοιτάξουμε προς τα μέσα όχι προς τα πίσω (Κώστας Βραχνός)

Categories : ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Date : 7 Μαρτίου, 2012

Στην εποχή της δικαιολογημένης και αδικαιολόγητης αμφισβήτησης, της βαθύρριζης καχυποψίας και της αθεράπευτης επιπολαιότητας, καθίσταται παραπάνω από παρακινδυνευμένη οιαδήποτε απόπειρα εξέτασης των ιστορικών και πολιτικών αυτονοήτων. Κινδυνεύει ο απροκατάληπτος φιλαλήθης να χαρακτηριστεί δυσμενώς και να χάσει -στην καλύτερη περίπτωση- την ηρεμία του εάν επιχειρήσει να θέσει επί τάπητος κάποιο ταμπού ή ν' αποκαταστήσει μία παρεξήγηση. Και τούτο διότι **ο κόσμος (ο δε Έλληνας κατεξοχήν) προτιμά να έχει δίκιο παρά να μαθαίνει** , ενώ, όταν αποφασίζει να ρισκάρει λίγη γνώση, **κατά κανόνα επιλέγει την ασφάλεια της προόδου αντί του τολμήματος της παράδοσης** , καθώς ταιριάζει γάντι στη σύγχρονη ψυχοσύνθεση να παρασύρεται κανείς από ένα ασαφές ιδεώδες που διασφαλίζει **ατομικό άλλοθι**, παρά να προσφεύγει σε συγκεκριμένα παραδείγματα που **εγείρουν συγκρίσεις** και **συνεπάγονται ευθύνες**.

Αν καταφέρναμε ν' αποσυνδέσουμε τους όρους «πρόοδος», «προοδευτικός», «συντήρηση», «συντηρητικός», «παράδοση», «παραδοσιακός», «αριστερός», «δεξιός» κλπ., από τους κοινωνικο-ιδεολογικούς συνειρμούς, τις αξιολογικές προκαταλήψεις και τις θυμικές φορτίσεις, αν συνειδητοποιούσαμε ότι δεν υπάρχουν ούτε αμιγή ούτε τέλεια πολιτεύματα, ότι η ιστορία είναι «πειραματική πολιτική» (Joseph de Maistre) και ότι τα πάντα πρέπει να κρίνονται με βάση την πράξη και όχι την ιδέα ή την πρόθεση, με βάση τις επιδόσεις των διοικήσεων και των διοικούντων και όχι τις προγραμματικές δηλώσεις των κυβερνήσεων, τις διακηρύξεις των κομμάτων ή τα ψευδοβιογραφικά των πολιτευτών, την καθημερινή πρακτική των πολιτών και όχι καταστρεπτικούς φυλετικούς μύθους, τότε θα είχαμε κάνει ένα τεράστιο βήμα αληθινής προκοπής σε ό,τι αφορά την αυτογνωσία και τη στοχοθεσία μας ως έθνους, αφού κράτος - κράτος, σοβαρό και κυρίαρχο κράτος, η Ελλάδα δεν υπήρξε ποτέ, και **το εφτάψυχο κακέκτυπο που υπήρξε οσονούπω τελειώνει και αυτό επισήμως**.

Έλεγε ο τρομερός Unamuno ότι **είναι καλό να είσαι συντηρητικός όταν έχεις κάτι (άξιο) να συντηρήσεις**. Από την άλλη, η ίδια η πορεία τής ανθρωπότητας, αληθινός θρίαμβος του Πονηρού παρά τις αμέτρητες κατακτήσεις, υποχρεώνει σ' ένα είδος υγιούς απαισιοδοξίας, η οποία με τη σειρά της -και αντιθέτως με ό,τι πιστεύεται- ωθεί στην πράξη μάλλον παρά στην απραξία. **Αν, λοιπόν, τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε εθνικό επίπεδο, η δυναμική είναι αναφανδόν**

αρνητική, τα πράγματα πάνε πάρα πολύ στραβά, ποιός ο λόγος να μην κοιτάξουμε προς τα μέσα -όχι προς τα πίσω-, δηλαδή να μην προσφύγει ο καθένας σε ό,τι δοκιμασμένο διαθέτει; Εξάλλου, ο κόσμος «προοδεύει» ανεξάρτητα από τη στροφή ή την προσκόλλησή μας στο οικείο, το παρελθόν ή το μυθώδες. Ίσως τελικά να είναι απλώς ζήτημα συναίνεσης ή συνεισφοράς στην επιτάχυνση ή την επιβράδυνση του ρυθμού προόδου ή ολέθρου του πλανήτη ή της χώρας. Αρνητικής προόδου. Μ' αυτήν τη λογική, στη χώρα μας, εδώ που φτάσαμε/καταντήσαμε, θα οφείλαμε μάλλον να σπεύσουμε να συντηρήσουμε παρά να εφησυχάζουμε προσδοκώντας και καινοτομώντας επί ματαίω. Μάλιστα, ρίχνοντας μία απροκατάληπτη ματιά, αμέσως αντιλαμβανόμαστε ότι **φτάσαμε/καταντήσαμε εδώ ακριβώς, επειδή απεμπολήσαμε ό,τι πολυτιμότερο διαθέταμε ως οντότητα, απαξιώνοντας συστηματικώς ένα-ένα τα στοιχεία που συνέθεσαν την ιδιοπροσωπία μας, ήτοι γλώσσα, τοπίο, πατριωτισμό, θρησκευτικότητα, οικογενειαρχία, λεβεντιά, ολιγάρκεια, φιλοτιμία, ποιότητα ζωής κ.ά.** Αν «με την καλή έννοια» δεν εκσυγχρονιστήκαμε / εξευρωπαϊστήκαμε, δηλαδή δεν υιοθετήσαμε ούτε καν μιμηθήκαμε σοβαρά μοντέλα συμπεριφοράς από τη Δύση, είναι ακριβώς επειδή δεν διατηρήσαμε ένα δυνατό και αυτοδύναμο κέντρο που σέβεται τον εαυτό του και κοιτάζει το συμφέρον του.

Δεν είναι οικονομικής φύσεως η κρίση/καταστροφή που μας βρήκε. Καμία οικονομική κρίση δεν είναι οικονομικής φύσεως, καθότι η οικονομία στον πυρήνα της δεν είναι οικονομία, αλλά κοσμοθεωρία.

Ένας λαός, μία κοινωνία, ένας άνθρωπος με αυτοεκτίμηση και αληθινή οξυδέρκεια ουδέποτε εγκαταλείπει τις ρίζες του, εάν επιθυμεί να επιζήσει ή να προκόψει. Ο δεσμός με την υλικο-πνευματική συνέχεια δεν συνιστά αλυσίδα που δένει, αλλά ομφάλιο λώρο που τρέφει, ζωογονεί, εμπνέει. Πατρίς-θρησκεία-οικογένεια: ιερό τρίπτυχο βεβηλωμένο από ιστορικές επιλογές αλλά και κατοπινές αγκυλώσεις, δεν αποτελεί απλώς πρόσφατη οδυνηρή ανάμνηση, επαίσχυντο πολιτικό σλόγκαν ή ανεκρίζωτη κοινωνική παρανόηση, αλλά παντοτινές -άρα και μελλοντικές, της προόδου!- ομόκεντρες οντολογικές σταθερές, τις οποίες καθένας υποχρεούται ν' αναλαμβάνει, οποιαδήποτε σχέση ή γνώμη και αν έχει με ή για αυτές. **Και ο πλέον ανυποψίαστος είναι σε θέση να υποψιαστεί τη μοιραία σημασία τής οικογένειας, την καθοριστική βαρύτητα της πνευματικής και μεταφυσικής παράδοσης και τη θεμελιώδη διάσταση της καταγωγής και του συλλογικού βιώματος, τόσο για το άτομο όσο και για την κοινωνία**. Ο συνδυασμός των τριών, η απενοχοποιημένη, ρεαλιστική διευθέτηση της σχέσης μαζί τους, **δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μία ολοκληρωμένη κατάστρωση σχεδίου ζωής**. Το πρόσωπο και το έθνος στέκονται έτσι στοιχειωδώς αρτιμελή μπροστά στις εξελίξεις, τα πάντα εξαρτώνται από το είδος, το ποιόν τής παραπάνω σχέσης. Αντιθέτως, η άρνηση, η αποδόμηση, η

καταφρόνηση, η αντικατάσταση και η εγκατάλειψή τους, ωσάν διαδοχικό γύμνωμα από υπαρκτικές στιβάδες, αφήνουν το πρόσωπο και το έθνος ορφανό, άοπλο και μετέωρο μες στη φαρσο-τραγωδία τής ιστορίας. Στην ουσία, **διασφαλίζουν τον χαμό, πρώτα της ταυτότητας και κατόπιν της οντότητάς του**. Επαναλαμβάνουμε: δεν χρειάζεται, κατ' αρχήν, να «πιστεύει» κανείς με πάθος σ' αυτές τις σταθερές/αξίες. Αρκεί ακόμα και να υποπτεύεται τον διαπιστωμένα ζωτικό τους ρόλο για την επιβίωση, τη συνοχή, την ισχύ, την αυτοπεποίθηση, την ευρυθμία, την αισθητική, το ήθος, την ευνομία, τον πλούτο, την προοπτική και την ποιότητα ενός προσώπου ή έθνους.

Στις 19 Δεκεμβρίου 1850, ο μεγάλος Flaubert γράφει από την Ελλάδα στον φίλο του L. Bouilhet: «*Πλησιάζει ο καιρός που κάθε είδους εθνική υπόσταση θα εξαφανιστεί. Η πατρίδα θα είναι τότε ένας αρχαιολογισμός σαν τη φυλή*». Σαν να τό 'ξερε! Στην Ελλάδα, μάλιστα, απειλούμαστε διττώς: και από εκφύλιση (διάλυση κοινωνικού ιστού, κατάλυση κράτους δικαίου, αλληλοφάγωμα) και από δημογραφικό αφανισμό. Οι δε πρώτοι που θα κλάψουν με λυγμούς τις επιπτώσεις τής αμετάκλητης απώλειας έχουν ήδη αρχίσει να πανικοβάλλονται και είναι εκείνοι, που, δέσμιοι της εξωτερικής τους εικόνας και της κατά φαντασίαν συνέπειάς τους, ακκίζονταν μέχρι σήμερα για την αντίστασή τους στη «συντήρηση» και τη στράτευσή τους με την «πρόοδο». Ίσως να έχετε ήδη παρατηρήσει τους πρώτους αντιφατικούς, τους πρώτους μεταμελημένους από τα ανέξοδα μα καταστροφικά πειράματα της παρατεταμένης εφηβείας, τους πρώτους «νεοπροδότες» του αναχρονιστικού ουτοπισμού. Όμως, τί να το κάνεις;

(Πηγή: «Νέα Ευθύνη» Ιαν. – Φεβ. 2012)